

DECIZIA Nr.59
din 16 februarie 2022

**referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Senatului nr.1/2022
privind validarea unui membru interimar al Consiliului Superior al Magistraturii**

Neublicată

Valer Dorneanu	- președinte
Cristian Deliorga	- judecător
Marian Enache	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Benke Károly	- magistrat-asistent șef delegat

1. Pe rol se află soluționarea sesizării de neconstituționalitate a Hotărârii Senatului nr.1/2022 privind validarea unui membru interimar al Consiliului Superior al Magistraturii, sesizare formulată de Grupul parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România din Senat.

2. Sesizarea de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.696 din 19 ianuarie 2022 și constituie obiectul Dosarului nr.158L/2/2022.

3. **În motivarea sesizării de neconstituționalitate** se arată că, în urma pensionării doamnei Mariana Ghena, membru judecător al Consiliului Superior al Magistraturii (denumit în continuare CSM) ales dintre judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție, Plenul CSM urma să constate vacantarea unui loc de membru ales în ședința sa din 11 ianuarie 2022. La această dată nu s-a putut asigura cvorumul de ședință, iar, ulterior, președintele interimar al CSM, sub semnătura sa și a vicepreședintelui, a trimis către Senat o solicitare de validare a noului membru ales, în condițiile în care această solicitare nu a fost, în prealabil, supusă discuției, dezbaterii și votului Plenului CSM. În consecință, Senatul, în ședința sa din 17 ianuarie 2022, l-a validat pe domnul Marian Budă ca membru interimar al CSM. Se menționează că la alegerile organizate pentru dobândirea calității de membru al CSM desfășurate la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție în anul 2016 domnul Marian Budă s-a clasat pe locul al treilea cu 38 de voturi, în urma doamnelor judecător Simona Marcu (60 de voturi) și Mariana Ghena (52 de voturi), care au și fost numite membri ai CSM în anul 2016.

4. Se apreciază că, raportat la situația prezentată, prin prisma art.1 alin.(5) din Constituție, Curtea este competentă să exercite controlul de constituționalitate a hotărârii Senatului de validare a unui membru interimar al CSM pentru că au fost încălcate prevederile art.3, 24 și 35 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

5. În dezvoltarea acestor motive, se arată că solicitarea transmisă Senatului, sub semnătura președintelui și a vicepreședintelui CSM, echivalează cu lista transmisă de către CSM, care cuprinde numele judecătorului ce urma a fi validat. Or, această listă se alcătuiește de Plenul CSM, prin adoptarea unei decizii în acest sens. Nu există echivalență între președintele interimar al CSM și CSM, care ia hotărârile în plen. Astfel, Senatul, cu încălcarea textelor legale antereferte, și-a însușit propunerea președintelui și vicepreședintelui CSM, propunere care nu avea acordul Plenului CSM. Se subliniază că blocajul existent la nivelul CSM vine în urma răspunsului a șapte judecători și procurori la acțiunea de înlocuire a judecătorului care s-a pensionat în timpul mandatului. Or, soluția legală în acest caz nu este aceea ca validarea membrului interimar să se realizeze la solicitarea președintelui interimar al CSM, ci la solicitarea Plenului CSM.

6. Totodată, se apreciază că actualul mandat al președintelui CSM încalcă art.133 alin.(3) din Constituție cu privire la durata și la interdicția reînnoirii mandatului de președinte al CSM. Se realizează o prezentare a art.24 alin.(2) și (6) și a art.57 alin.(2) și (3) din Legea nr.317/2004 și se trage concluzia că noțiunea de „președinte interimar” este nelegală și neregulamentară, neputându-se extinde câmpul de aplicare a unei norme speciale și la alte situații pe care legiuitorul nu le-a avut în vedere. Legea nu prevede posibilitatea unui mandat interimar al președintelui, în lipsa unui președinte. Se menționează că procedura interimatului privind calitatea de membru al CSM nu poate fi extinsă și

în privința președintelui. Stabilindu-se un interimat pentru funcția de președinte, se ajunge la situația în care mandatul de președinte al CSM este prelungit peste durata de un an prevăzută de art.133 alin.(3) din Constituție.

7. Se arată că în privința funcției de președinte al CSM nu poate fi aplicată instituția interimatului sau a delegării, având în vedere existența unei reglementări legale explicite și în condițiile în care legea prevede procedura de urmat în ipoteza vacantării funcției de președinte al CSM. Se apreciază că art.24 alin.(5) din Legea nr.317/2004 stabilește că vicepreședintele CSM este cel care exercită atribuțiile președintelui, indiferent că funcția de președinte este sau nu ocupată. Așadar, art.24 alin.(5) din Legea nr.317/2004 trebuie interpretat larg, și nu restrictiv, doar la situația în care funcția de președinte al CSM este ocupată. Totuși, în cauză, Plenul CSM a ales o interpretare restrictivă a textului și a apreciat, în considerarea principiului continuității și stabilității instituționale, că atunci când funcția de președinte al CSM nu este ocupată devine aplicabilă instituția interimatului funcției. În acest context, se menționează că procedura interimatului este incompatibilă cu ipoteza la care a fost aplicată, principiul continuității și stabilității instituționale intrând în contradicție cu regula limitării temporale a mandatului președintelui CSM și cu interdicția reînnoirii acestuia. Se apreciază că mecanismul interimatului funcției de președinte al CSM nu este prevăzut de lege și că ipoteza vacanței funcției de președinte CSM cunoaște o reglementare specială și expresă care exclude ideea de interimat. În final, se subliniază faptul că un asemenea precedent de interpretare poate duce la situația în care dacă Plenul CSM, din diverse motive, nu dorește organizarea unor alegeri pentru „noul” CSM, noțiunea de „președinte interimar” s-ar extinde dincolo de durata constituțională a mandatului.

8. În conformitate cu dispozițiile art.27 alin.(2) și (3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președintelui Senatului pentru a comunica punctul de vedere al Biroului permanent al Senatului.

9. **Președintele Senatului** a comunicat punctul de vedere al Biroului permanent al Senatului, prin care se solicită respingerea sesizării de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, se arată că atribuția Senatului de a valida un membru interimar al CSM a fost reglementată la nivel constituțional și detaliată în cuprinsul Legii nr.317/2004 și în Regulamentul Senatului sub aspect procedural, iar exercitarea acestei atribuții nu a fost condiționată de existența unei sesizări prealabile din partea CSM și nici de o decizie a Plenului CSM sau de procedura distinctă de constatare a vacantării unui loc în Plenul CSM.

10. Există situații expres reglementate în care legiuitorul constituant a condiționat exercitarea unei atribuții chiar de natură constituțională – de o anumită propunere/sesizare a altei autorități/instituții. Este cazul reglementat prin dispozițiile art.91 alin.(2) din Constituție, care prevăd atribuția Președintelui României de a acredita și rechema reprezentanții diplomați ai României și de a aproba înființarea, desființarea sau schimbarea rangului misiunilor diplomatice, atribuție constituțională care nu poate fi exercitată decât la propunerea Guvernului. Senatul nu putea să invoce necunoașterea efectelor actului juridic reprezentat de Decretul Președintelui României nr.2 din 3 ianuarie 2022 privind eliberarea din funcție a doamnei judecător Mariana Ghena prin pensionare, ținând seama că acesta a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.3 din 3 ianuarie 2022. De la data publicării în Monitorul Oficial al României a decretului de eliberare din funcție, doamna judecător Mariana Ghena a fost eliberată din funcția de judecător, acesteia i-a încetat totodată calitatea de membru al CSM, iar locul său în cadrul Plenului CSM s-a vacantat de drept. Vacantarea locului unui membru al CSM anterior expirării mandatului activează, pe de o parte, procedura alegerii unui nou membru în condițiile art.57, iar, pe de altă parte, până la alegerea unui nou membru, legiuitorul a prevăzut posibilitatea desemnării unui membru interimar. Interimatul răspunde unei necesități reale și obiective în cazul de față, aceea de a asigura justa reprezentare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul CSM, aceasta fiind o premisă necesară pentru buna funcționare a CSM, ca autoritate de rang constituțional cu rol de garant al independenței justiției.

11. Prin urmare, în virtutea principiului cooperării loiale, cu 85 de voturi pentru, 26 de voturi împotriva și 10 abțineri, Senatul a votat, în cadrul unei sesiuni extraordinare convocate în acest scop la data de 17 ianuarie 2022, validarea domnului judecător Marian Buda în calitate de membru interimar al CSM, ca urmare a încetării calității de membru al CSM, prin pensionare, a doamnei judecător Mariana Ghena.

12. Sub aspectul verificării condițiilor de legalitate necesare validării, Senatul a avut în vedere că: (i) adresa transmisă Senatului în vederea validării membrului interimar a fost semnată și de vicepreședintele CSM, domnul procuror Nicolae-Andrei Solomon, ales în această funcție prin Hotărârea Plenului CSM nr.211/2021 și care, potrivit art.24 alin.(5) din Legea nr.317/2004, în calitate de vicepreședinte, poate exercita atribuția de reprezentare a CSM; (ii) domnul judecător Marian Buda s-a clasat al treilea la alegerile desfășurate în anul 2016 pentru desemnarea reprezentanților Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul CSM (după primii doi candidați aleși ca membri ai CSM) și îndeplinește

condițiile legale pentru a fi validat ca membru interimar, potrivit art.57 alin.(2) din Legea 317/2004; (iii) Plenul CSM a verificat și a constatat legalitatea alegerilor membrilor CSM din 2016, inclusiv clasamentul după numărul de voturi, prin Hotărârea Plenului CSM nr.1445/2016, nefiind posibilă întocmirea unei noi liste și a unui nou clasament de actualul Plen al CSM, în funcție la data vacantării locului de membru; (iv) lista finală cuprinzând magistrații aleși la alegerile din 2016 a fost stabilită de Plenul CSM prin Hotărârea nr.1445/2016, iar această hotărâre a fost avută în vedere de Senat atât la validarea membrilor CSM aleși în 2016, cât și în data de 17 ianuarie 2022 cu prilejul validării unui membru interimar; (v) votul plenului Senatului a fost dat cu respectarea Regulamentului Senatului pentru o procedură de validare a unui membru al CSM.

13. Deși legislația primară prevede fără echivoc cum se asigură interimatul în cazul încetării calității de membru al CSM înainte de expirarea mandatului, nu există dispoziții legale referitoare la vreo procedură administrativă ce ar trebui derulată la nivelul CSM pentru sesizarea Senatului în vederea validării membrului interimar. Nici Regulamentul Senatului nu conține dispoziții care să prevadă sesizarea acestei Camere cu solicitarea de validare a membrilor interimari ai CSM.

14. Cât privește atribuțiile Plenului CSM, acestea sunt reglementate prin art.35–39 din Legea nr.317/2004 și nu cuprind o prevedere care să vizeze sesizarea de către plen a Senatului în situația menționată.

15. Potrivit arhivei de corespondență instituțională dintre Senat și CSM, în toate situațiile similare anterioare, sesizarea Senatului în vederea validării membrului interimar s-a realizat la nivel de conducere a CSM, neexistând nicio hotărâre a Plenului CSM prin care să se fi realizat un astfel de demers.

16. Prin urmare, în lipsa unei dispoziții normative care să impună sesizarea Senatului de către Plenul CSM, criticile formulate sunt neîntemeiate, solicitarea de validare a domnului judecător Marian Buda, în calitate de membru interimar al CSM, ca simpla operațiune administrativă, fiind formulată de conducerea acestuia. Astfel, în condițiile în care nu există nicio dispoziție constituțională sau la nivelul legislației infraconstituționale care să prevadă că sesizarea Senatului în vederea validării membrului interimar al CSM se realizează de plenul acestuia sau într-o anumită modalitate ori formă specifică, Senatul era în drept să-și exercite atribuția constituțională de validare a unui membru interimar al CSM.

17. Cu privire la critica încălcării dispozițiilor art.133 alin.(3) generate de nelegalitatea mandatului actualului președinte al CSM, se arată că aceasta este inadmisibilă, în condițiile în care obiectul acesteia îl constituie Hotărârea Senatului nr.1/2022, iar nu Hotărârea Plenului CSM nr.211/2021 care, de altfel, nici nu poate constitui obiectul contenciosului constituțional. Se solicită, în realitate, un control al Curții Constituționale cu privire la Hotărârea Plenului CSM nr.211/2021, referitor la dispozițiile art.I, prin care s-a decis ca funcția de președinte să fie exercitată *ad interim*. Or, Curtea Constituțională are competența de verificare a constituționalității hotărârilor Senatului, iar nu a hotărârilor Plenului CSM. Dată fiind natura Hotărârii Plenului CSM nr.211/2021, ca act administrativ se bucură de prezumția de legalitate, iar împotriva acesteia poate fi formulată numai o acțiune în contencios administrativ, revenind instanței judecătorești competența de a analiza legalitatea și temeinicia sa. În consecință, se apreciază că, sub acest aspect, sesizarea este inadmisibilă.

18. La termenul de judecată fixat pentru data de 9 februarie 2022, Curtea a dispus amânarea începerii deliberărilor asupra cauzei pentru data de 16 februarie 2022, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând sesizarea de neconstituționalitate, punctul de vedere al Biroului permanent al Senatului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

19. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.I) din Constituție și ale art.1, 10 și 27 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, să soluționeze sesizarea de neconstituționalitate.

20. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Hotărârea Senatului nr.1/2022 privind validarea unui membru interimar al Consiliului Superior al Magistraturii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.50 din 17 ianuarie 2022, potrivit căreia:

*„Articol unic. – **Senatul îl validează în calitate de membru interimar al Consiliului Superior al Magistraturii pe domnul judecător Marian Budă, ca urmare a încetării calității de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, prin pensionare, a doamnei judecător Mariana Ghena, până la alegerea unui nou membru**”.*

21. Autorul sesizării invocă, în susținerea acesteia, prevederile constituționale ale art.1 alin.(5) privind obligativitatea respectării legii și ale art.133 alin.(3) privind mandatul președintelui

Consiliului Superior al Magistraturii (CSM). Totodată, sunt invocate prevederile art.3, 24 și 35 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.628 din 1 septembrie 2004.

22. Examinând sesizarea de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art.146 lit.l) din Constituție coroborat cu art.27 din Legea nr.47/1992, atât sub aspectul obiectului, fiind vorba *lato sensu* de o hotărâre adoptată de plenul reunit al celor două Camere ale Parlamentului, cât și sub cel al titularului dreptului de sesizare, aceasta fiind formulată de Grupul parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România din Senat, sub semnătura liderului respectivului grup parlamentar.

23. Referitor la obiectul hotărârilor Parlamentului care pot fi supuse controlului de constituționalitate întemeiat pe art.146 lit.l) din Constituție coroborat cu art.27 din Legea nr.47/1992, Curtea, în jurisprudența sa, a analizat și alte condiții de admisibilitate a sesizării, care nu sunt explicit prevăzute de lege, dar care au fost create pe cale jurisprudențială (Decizia nr.65 din 23 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.279 din 11 aprilie 2019, paragrafele 24-27). Astfel, o condiție de admisibilitate a sesizărilor privind neconstituționalitatea hotărârilor Parlamentului o reprezintă relevanța constituțională a obiectului acestor hotărâri. Curtea a constatat că pot fi supuse controlului de constituționalitate numai hotărârile Parlamentului care afectează valori, reguli și principii constituționale sau, după caz, organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional (a se vedea, în acest sens, deciziile nr.53 și 54 din 25 ianuarie 2011, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.90 din 3 februarie 2011, Decizia nr.307 din 28 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.293 din 4 mai 2012, Decizia nr.783 din 26 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.684 din 3 octombrie 2012). Prin Decizia nr.251 din 30 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.376 din 21 mai 2014, paragraful 15, Curtea a stabilit că textul art.27 din Legea nr.47/1992 nu instituie vreo diferențiere între hotărârile care pot fi supuse controlului Curții Constituționale sub aspectul domeniului în care au fost adoptate sau sub cel al caracterului normativ sau individual, ceea ce înseamnă că toate aceste hotărâri sunt susceptibile a fi supuse controlului de constituționalitate – *ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*. În consecință, sesizările de neconstituționalitate care vizează asemenea hotărâri sunt *de plano* admisibile. Mai mult, controlul actelor individuale ale Parlamentului este atât o chestiune care ține de statul de drept, cât și una care ține de drepturile omului. Ceea ce este important este faptul că procedura, nu neapărat fondul deciziei (de exemplu, ce persoană este numită pentru a ocupa o anumită funcție), trebuie să poată fi controlabilă în cadrul procedurii judiciare [a se vedea, în acest sens, Avizul Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) nr.685/2012, adoptat la cea de-a 93-a sa Sesiune Plenară (Veneția, 14-15 decembrie 2012), pct.21-23, precum și Decizia nr.847 din 18 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1302 din 29 decembrie 2020, paragrafele 24–26].

24. În cauza de față, hotărârea criticată are caracter individual și vizează validarea unui membru interimar al CSM, instituție de rang constituțional, astfel că această condiție de admisibilitate este îndeplinită.

25. Curtea a mai stabilit că, pentru a fi admisibilă sesizarea de neconstituționalitate întemeiată pe art.146 lit.l) din Constituție coroborat cu art.27 din Legea nr.47/1992, norma de referință trebuie să fie de rang constituțional, pentru a se putea analiza dacă există vreo contradicție între hotărârile menționate la art.27 din Legea nr.47/1992, pe de o parte, și exigențele procedurale și substanțiale impuse prin Constituție, pe de altă parte. Așadar, **criticile formulate trebuie să aibă o evidentă relevanță constituțională**, și nu una legală ori regulamentară. Prin urmare, toate hotărârile plenului Camerei Deputaților, ale plenului Senatului și ale plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului pot fi supuse controlului de constituționalitate, dacă în susținerea criticii de neconstituționalitate sunt invocate dispoziții cuprinse în Constituție. Invocarea acestor dispoziții nu trebuie să fie formală, ci efectivă (Decizia nr.307 din 28 martie 2012, Decizia nr.783 din 26 septembrie 2012, precitate, Decizia nr.628 din 4 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.52 din 22 ianuarie 2015, paragraful 15, sau Decizia nr.847 din 18 noiembrie 2020, precitate, paragraful 27).

26. În cauză, criticile formulate sunt raportate la texte constituționale cu caracter generic [art.1 alin.(5) – principiul respectării Constituției și a legilor] sau specific [art.133 alin.(3) – durata mandatului președintelui CSM], ambele coroborate cu texte de natură legală. Primul text constituțional este invocat în sensul susținerii unei critici indirecte în privința Hotărârii Senatului nr.1/2022, considerându-se că propunerea de validare a unui membru al CSM a fost transmisă Senatului cu încălcarea dispozițiilor procedurale aplicabile la nivelul CSM, iar al doilea text constituțional este invocat ca un argument suplimentar pentru susținerea criticii precedente pe motiv că cererea de validare a fost

transmisă de președintele interimar al CSM, care a fost numit în această funcție (inexistentă în lege, în opinia autorului sesizării) cu încălcarea prevederilor art.24 din Legea nr.317/2004.

27. Cu privire la prima critică de neconstituționalitate formulată, Curtea observă că în anul 2016 au avut loc alegerile pentru funcțiile de membru al CSM, iar prin Hotărârea Plenului CSM nr.1445/2016 s-a constatat legalitatea procedurilor de alegere a membrilor CSM (art.1), s-a aprobat lista separată, pentru fiecare dintre categoriile de instanțe și parchete, cu indicarea în ordine descrescătoare a numărului de voturi obținute de fiecare candidat în adunările generale (art.2 raportat la anexa nr.1), s-au declarat membrii aleși ai CSM potrivit anexei nr.2 (art.3) și s-a decis transmiterea listei judecătorilor și procurorilor aleși către Biroul permanent al Senatului (art.6). Conform anexei nr.1 pct.I - *Judecători lit.A) – Înalta Curte de Casație și Justiție* la hotărârea anterioară, numărul de voturi obținute la nivelul acestei instanțe în cadrul alegerilor generale a fost următorul: 1) Marcu Simona Camelia (60 voturi); 2) Ghena Mariana (52 voturi); 3) Budă Marian (38 voturi) și 4) Trestianu Viorica (36 voturi). Prin Hotărârea nr.168 din 27 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1057 din 28 decembrie 2016, Senatul a validat magistrații aleși membri ai CSM. Potrivit anexei (pozițiile nr.1 și 2) la hotărârea menționată, din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție, pe cele două locuri alocate acesteia prin lege, au fost validate doamnele judecător Marcu Simona Camelia și Ghena Mariana.

28. Prin Decretul nr.2/2022, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.3 din 3 ianuarie 2022, doamna Mariana Ghena, membru ales al CSM, judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, a fost eliberată din funcție ca urmare a pensionării. Prin Hotărârea Plenului CSM nr.211/2021 s-a stabilit că „funcția de președinte (al CSM -s.n.) se exercită *ad interim*, până la alegerea unui nou președinte, dacă până la data de 6 ianuarie 2022, inclusiv, nu se alege un nou președinte” (art.1). Întrucât până la data menționată nu s-a ales un președinte al CSM, domnul Mihai-Bogdan Mateescu, ales președinte pentru perioada 7 ianuarie 2021-6 ianuarie 2022, prin Hotărârea nr.225 din 3 decembrie 2020, exercită *ad interim* funcția de președinte. Prin aceeași hotărâre, domnul Nicolae-Andrei Solomon a fost ales în funcția de vicepreședinte al CSM (art.2).

29. În acest context, prin Adresa nr.4/744 din 13 ianuarie 2022, semnată de președintele *ad interim* și de vicepreședintele CSM, Senatul este rugat să dispună măsurile necesare pentru validarea domnului judecător Marian Budă, din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, în calitate de membru interimar, ca urmare a încetării calității de membru al CSM a doamnei judecător Mariana Ghena, prin pensionare. Comisa juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări din cadrul Senatului, prin Raportul nr.XIX/173/17 ianuarie 2022, propune plenului Senatului să îl valideze pe domnul judecător Marian Budă ca membru interimar al CSM. Prin Hotărârea nr.1/2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.50 din 17 ianuarie 2022, Senatul l-a validat pe domnul Marian Budă ca membru interimar al CSM.

30. Cu privire la susținerea că propunerea de validare a unui membru al CSM a fost transmisă Senatului cu încălcarea dispozițiilor procedurale aplicabile la nivelul CSM, Curtea constată că aceasta nu pune în discuție constituționalitatea Hotărârii Senatului nr.1/2022, ci aduce în fața Curții Constituționale o problemă ce ține de exercitarea/ modul de exercitare a competenței înaintării cererii de validare a unui membru interimar al CSM în sensul că fie se înaintează de președintele CSM, fie de vicepreședintele CSM în lipsa președintelui, fie de președintele CSM ca urmare a unei hotărâri a Plenului CSM, fie de vicepreședintele CSM, în lipsa președintelui, ca urmare a unei hotărâri a Plenului CSM. Cu alte cuvinte, autorul sesizării nu este interesat de modul în care a acționat Senatul (respectarea procedurii de dezbatere a cererii/ a cvorumului / a majorității de vot ori respectarea cerințelor de fond necesare adoptării hotărârii), ci de modul în care CSM a realizat operațiunea administrativă de înaintare a adresei respective. Or, acest aspect ține de modul de funcționare a CSM, și nu vizează constituționalitatea hotărârii cu caracter individual adoptate în cauză. *Ceea ce este important pentru asigurarea unei colaborări loiale între cele două autorități publice de rang constituțional este ca o asemenea comunicare să existe.* De altfel, în jurisprudența sa, Curtea a subliniat importanța, pentru buna funcționare a statului de drept, a colaborării dintre puterile statului, care ar trebui să se manifeste în spiritul normelor de loialitate constituțională, comportamentul loial constituind o garanție a principiului separației și echilibrului puterilor în stat [Decizia nr.972 din 21 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.800 din 28 noiembrie 2012]. Curtea a mai statuat că, sub aspectul colaborării loiale între instituțiile/autoritățile statului, „o primă semnificație a conceptului de stat de drept o constituie respectarea normelor de drept pozitiv, aflate în vigoare într-o anumită perioadă temporală, care reglementează în mod expres sau implicit competențe, prerogative, atribuții, obligații sau îndatoriri ale instituțiilor/autorităților statului. [...] loialitatea instituțiilor/autorităților statului trebuie manifestată întotdeauna față de principii și valori constituționale, *în vreme ce relațiile interinstituționale trebuie guvernate de dialog, de echilibru și de respect reciproc*” [Decizia nr.611 din 3 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.877 din 7 noiembrie 2017, paragrafele 106 și

112]. Totodată, semnificația loialității constituționale nu se reduce la aspecte punctuale și/sau particulare, privite exclusiv din perspectiva uneia dintre autoritățile aflate în raporturi constituționale ce impun cooperarea loială, ci la o analiză coerentă și exhaustivă asupra raporturilor de drept constituțional existente între autoritățile publice [Decizia nr.240 din 3 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.504 din 12 iunie 2020, paragrafele 83 și 90].

31. Mai mult, Curtea reține că și temeiurile de drept invocate raportat la desfășurarea procedurii din fața CSM sunt indicate eronat, autorul cererii încercând să acrediteze faptul că în procedura de validare a unui membru interimar [art.57 alin.(2) din Legea nr.317/2004] sunt aplicabile dispozițiile referitoare la procedura de validare a listei cuprinzând magistrații aleși ca membri ai CSM [art.18 alin.(1)], potrivit cărora „*Consiliul Superior al Magistraturii alcătuiește lista finală cuprinzând magistrații aleși potrivit prevederilor art.8 alin.(3) și art.16 alin.(2) și o transmite Biroului permanent al Senatului*”. Or, în realitate, în cazul încetării calității de membru al CSM înainte de expirarea mandatului, pentru locul rămas vacant se organizează noi alegeri, potrivit procedurii prevăzute de lege, și de abia după derularea acestor alegeri devine aplicabil art.18 alin.(1) din Legea nr.317/2004. Însă, „*până la alegerea unui nou membru, interimatul va fi asigurat de judecătorul sau procurorul care a obținut numărul următor de voturi în cadrul alegerilor desfășurate potrivit art.8 alin.(3) sau art.13 ori, după caz, art.19*” [art.57 alin.(2)]. Prin urmare, întrucât funcția de membru al CSM rămasă vacantă era aferentă celor două locuri alocate, potrivit art.4 lit.a) din Legea nr.317/2004, Înaltei Curți de Casație și Justiție, interimatul (până la organizarea alegerilor) se asigură, în considerarea art.57 alin.(2) raportat la art.8 alin.(3) din lege, de judecătorul Înaltei Curți de Casație și Justiție care a obținut numărul următor de voturi celor 2 judecători aleși de la Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv domnul Marian Budă, sens în care acesta a și fost validat în funcția de membru interimar al CSM.

32. Curtea Constituțională, în cadrul atribuției sale prevăzute de art.146 lit.l) din Constituție coroborat cu art.27 alin.(1) din Legea nr.47/1992, nu poate fi chemată să verifice modul în care a fost înaintată adresa prin care Senatul a fost sesizat pentru a-și îndeplini competența constituțională și legală de numire a membrilor/ membrilor interimari ai CSM. Acest aspect nu ține de constituționalitatea hotărârii adoptate, ci de modul în care se desfășoară activitatea autorității sesizatoare (CSM). Curtea nu este competentă să determine dacă sesizarea Senatului pentru validarea unui membru interimar al CSM era de competența președintelui *ad interim*, a vicepreședintelui sau a președintelui *ad interim*/ vicepreședintelui în temeiul unei hotărâri date în acest sens de CSM. Aceste aspecte nu pun în discuție și nu vizează constituționalitatea actului Senatului.

33. Cu privire la cea de-a doua critică, Curtea constată că aceasta vizează neconstituționalitatea și nelegalitatea art.1 din Hotărârea Plenului CSM nr.211/2021, prin care s-a stabilit că „*funcția de președinte (al CSM -s.n.) se exercită ad interim, până la alegerea unui nou președinte, dacă până la data de 6 ianuarie 2022, inclusiv, nu se alege un nou președinte*”. Curtea reține lipsa de legătură a acestei critici în raport cu Hotărârea Senatului nr.1/2022, ceea ce duce la concluzia că invocarea art.1 alin.(5) și a art.133 alin.(3) din Constituție a fost realizată în mod formal în scopul constatării, în realitate, a neconstituționalității Hotărârii Plenului CSM nr.211/2021 privitoare la exercitarea ad interim a funcției de președinte al CSM. Or, acest aspect nu privește controlul de constituționalitate a hotărârilor parlamentare, iar conduita CSM, având în vedere locul și rolul său în arhitectura constituțională, poate fi analizată exclusiv pe calea art.146 lit.e) din Constituție.

34. Prin urmare, criticile formulate nu pot fi analizate pe fond, nefiind veritabile critici de neconstituționalitate, astfel că, pentru motivele expuse, încă din această fază a analizei se poate ajunge la concluzia inadmisibilității sesizării pe motiv că **aceste critici sunt formale**, neavând nici relevanță și nici legătură cu constituționalitatea în sine a Hotărârii Senatului nr.1/2022 – nici sub aspect procedural, nici sub aspect substanțial (a se vedea, cu privire la soluția de inadmisibilitate în ipoteza în care invocarea textelor constituționale este una formală, Decizia nr.1.094 din 20 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.65 din 30 ianuarie 2013, Decizia nr.335 din 4 iulie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.429 din 15 iulie 2013, Decizia nr.234 din 2 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.585 din 3 iulie 2020, sau Decizia nr.18 din 14 ianuarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.220 din 4 martie 2021).

35. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.l) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.1-3, art.11 alin.(1) lit.A.c), al art.27 alin.(1) și al art.28 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Senatului nr.1/2022 privind validarea unui membru interimar al Consiliului Superior al Magistraturii, sesizare formulată de Grupul parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România din Senat.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președintelui Senatului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 februarie 2022.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO